

DR. CSERÉPI JUDIT*

A brexit hatása a határon átnyúló pénzügyi fogyasztói jogvitákra

Különös aktualitást ad a határon átnyúló pénzügyi fogyasztói jogviták és a brexit kérdéskörének a Magyarországon nagyságrendileg félmillió felhasználóval rendelkező Revolut közelmúltbeli bejelentése, mely szerint a Revolut Bank szolgáltatásait hazánkban is elérhetővé teszi. Mit jelent a brexit és milyen lehetőségei vannak az ügyfeleknek, ha határon átnyúló szolgáltatóval szemben próbálják jogvitájukat peren kívül rendezni.

Az Egyesült Királyságban számos olyan pénzügyi szolgáltató (bank, biztosító, befektetési szolgáltató stb.) működik, amelyekkel Magyarországon élő személyek szerződéses kapcsolatban vannak. Ezen kívül számos ott élő fogyasztó is áll ilyen jogviszonyban magyarországi pénzügyi intézménnyel. Az Egyesült Királyság 2020. február 1-jétől nem tagja az Európai Uniónak, „harmadik ország” lett. Ezt követően még az elmúlt év végéig egy úgynevezett átmeneti időszakban az uniós jogot alkalmazta. Idéntől azonban már úgy kell kezelni, mint bármely más, az Európai Unióba nem tartozó államot.

Pénzügyi elszámolási, anyagi problémája esetén a brexit előtt a fogyasztó eldönthette, hogy a lakóhelye szerint illetékes, vagy a pénzügyi szolgáltató székhelye szerint illetékes alternatív vitarendezési fórumhoz fordul, mivel mind a Pénzügyi Békéltető Testület, mind pedig az UK Financial Ombudsman Service is a FIN-NET hálózat tagja volt.

Mi az a FIN-NET? Az Európai Gazdasági Térség (az EU-tagországok, valamint Izland, Liechtenstein és Norvégia) országaiban a bíróságokon kívül működő pénzügyi vitarendező fórumok hálózata, mely a fogyasztók és a pénzügyi szolgáltatók közötti jogviták kezelésével foglalkozik. A hálózatot az Európai Bizottság alapította 2001-ben. A Pénzügyi Békéltető Testület 2012. január 1. óta tagja.

Az Egyesült Királyság FIN-NET tagsága az Európai Unióból történő kiválással megszűnt. 2021. január 1. napjától az Egyesült Királyságban székhellyel rendelkező pénzügyi szolgáltatóval szemben a magyar fogyasztók kizárólag az Egyesült Királyságban kezdeményezhetnek panaszeljárást és alternatív vitarendezési eljárást. Ugyanez igaz ellenkező esetben: az ott élő fogyasztók a magyarországi székhelyű pénzügyi szolgáltatókkal szembeni jogvitában csak a Pénzügyi Békéltető Testületnél járhatnak el, ha panaszeljárásuk eredménytelen és alternatív, peren kívüli vitarendezési lehetőséget keresnek.

A fogyasztók számára tehát megszűnt az a lehetőség, hogy eldöntsék, hogy – választásuk szerint – a PBT-nél vagy a UK Financial Ombudsman Service-nél keresnek jogorvoslatot.

A brexit által teremtett új helyzetre a pénzügyi szolgáltatók különbözőképpen reagáltak a határon túli ügyfelek érdekeit is szem előtt tartva. Azok, akik széles ügyfélkörrel rendelkeztek az EU-ban, alapvetően két fő módját választották ügyfelek megtartásának.

Az egyik, hogy új vállalat létrehozásával székhelyüket áthelyezték az unió területére, és a fogyasztókat átirányították ezen cégekhez. Ekkor tehát az EU-ból kikerülő brit cég keresett egy erre alkalmas uniós tagállamot, amelyben az ottani pénzügyi felügyelet engedélyével, a helyi és EU-s jogszabályok betartásával folytatta az EU-n belüli tevékenységét. Erre talán a legismertebb példa a

Revolut, amely magyarországi ügyfeleinek szerződéseit áttette az EU-n belülre a Litvániában működő Revolut Payments UAB-hoz, amely a Revolut Ltd. leányvállalata. Ugyanilyen, Litvániában honos leányvállalati formában valósul meg a Revolut Bank UAB működése is, amely az Európai Központi Bank engedélyével és a Litván Nemzeti Bank felügyelete alatt látja el tevékenységét.

Szerződéses jogvita esetén a magyarországi ügyfél, akinek szerződése átkerült a Revolut valamelyik litván székhelyű leányvállalatához, panaszát csak ott jelezheti. Ha a társaság válasza számára nem megfelelő, akkor választhat, hogy a litván FIN-NET-ben regisztrált vitarendezési fórumhoz, vagy pedig a Pénzügyi Békéltető Testülethez (PBT) fordul. E szervezetek a határon átnyúló pénzügyi fogyasztói jogvitákra vonatkozó szabályok keretében kísérik meg rendezni a felek közötti jogvitát.

A FIN-NET eljárás néhány szabály tekintetében különbözik a hazai jog alapján lefolytatott eljárástól.

Az eljárás megindításának mindig előfeltétele, hogy a pénzügyi szolgáltató alávetési nyilatkozatot tegyen, ami az eljárásnak és az eljárásban hozandó döntésnek az elfogadását együttesen jelenti. Ennek hiányában a PBT-nek tájékoztatási és a kérelmező kérésére továbbküldési feladata van. Tájékoztatnia kell a fogyasztót arról, hogy ki az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező, a FIN-NET-ben részt vevő más EGT állambeli alternatív vitarendezési fórum. Tájékoztatnia kell továbbá az eljárására vonatkozó szabályokról, különösen a szolgáltatóval való előzetes egyeztetés szükségességéről és az eljárás megindítására előírt határidőkről. Ha a fogyasztó kéri, el kell juttatni az általa kitöltött FIN-NET-ben használt kérelem nyomtatványt az eljárásra hatáskörrel és illetékességgel rendelkező FIN-NET tagszervezethez. A Revolut Payments UAB és a Revolut Bank UAB esetében ez a litván fórum.

Alávetési nyilatkozat esetén, ha a kérelem megalapozott, egyezség azonban nem születik, kötelezés hozható. Amennyiben nem megalapozott, az eljárást a PBT megszünteti. Az általános, belföldi ügyekre vonatkozó szabályokkal szemben az eljárás minden esetben írásban folyik. Kivételes esetben, mindkét fél hozzájárulásával kezdeményezheti a PBT meghallgatás tartását. Az eljárási határidőt a PBT elnöke egy alkalommal 90 nappal meghosszabbíthatja, így az maximum 180 napon belül fejeződik be. A PBT - a fogyasztó kérésére - kötelesek azon a nyelven eljárni és határozatát hiteles másolatban azon a nyelven meghozni, amely a jogvitával érintett szerződés, illetve a jogvitával érintett pénzügyi szolgáltatási tevékenységet végző személy vagy szervezet és a fogyasztó közötti kommunikáció nyelve. Az eljárást a FIN-NET hivatalos formanyomtatványával lehet kezdeményezni, amelyet a [PBT honlapjáról](#), valamint a [FIN-NET hivatalos honlapjáról](#) is le lehet tölteni.

A brexitet követően olyan eset is előfordult, hogy az egyesült királyságbeli szolgáltató a magyar ügyfelek kiszolgálására hazánkban leányvállalatot hozott létre és az ügyfeleket ez a szervezet vette át a brexitet követően. A Magyarországon bejegyzett leányvállalatokkal és fióktelepekkel szemben a fogyasztó ugyanúgy kezdeményezhet eljárást a PBT előtt, mint bármely más magyarországi székhelyű szolgáltatókkal szemben. Ez esetben az eljárás során a pénzügyi szolgáltatónak kötelező együttműködni, a PBT által meghallgatásra kitűzött időpontban megjelenni, válasziratot benyújtani. Az eljárás eredménye a kérelem megalapozottsága esetén lehet egyezség, kötelezést tartalmazó határozat vagy ajánlás, illetve amennyiben a kérelem nem megalapozott eljárást megszüntető határozat.

A példára visszatérve tehát a Revolut-ügyfelek jövőbeli alternatív, peren kívüli jogérvényesítési lehetősége is függ attól, hogy a Revolut továbbra is a Litvániában bejegyzett társaság határon átnyúló pénzügyi szolgáltatási tevékenység keretében végzi-e tevékenységét, vagy – a Magyar Nemzeti Bank [javaslatának](#) megfelelően – hazai leánybankként folytatja majd. Határon átnyúló szolgáltatás esetén a FIN-NET-eljárás keretében szűkebb lehetőségek állnak az ügyfelek rendelkezésére, leánybankként azonban a Magyarországon bejegyzett pénzügyi szolgáltatókkal azonos módon folyhatna a PBT peren kívüli, alternatív vitarendezési eljárása.

* A szerző a Magyar Nemzeti Bank mellett működő Pénzügyi Békéltető Testület tagja

„Szerkesztett formában megjelent a napi.hu oldalon 2021. október 13-án.”